

فتح نامه منوچهر نزد فریدون

به شاه آفریدون یکی نامه کرد
نخست از جهان آفرین کرد یاد
سپاس از جهاندار فریاد رس
دگر آفرین بر فریدون برز
همش داد و هم دین و هم فرهی
همه راستی راست از بخت اوست
رسیدم به خوبی به توران زمین
سه جنگ گران کرده شد در سه روز
از ایشان شبیخون و از ما کمین
شنیدم که ساز شبیخون گرفت
کمین ساختم از پس پشت اوی
یکایک چو از جنگ برگاشت روی
به خفتانش بر، نیزه بگذاشتم
بینداختم چون یکی ازدها
فرستادم اینک به نزد نیا
چنان چون سر ایرج شهریار
به نامه درون این سخن کرد یاد
فرستاده آمد رخی پر ز شرم
که چون برد خواهد سر شاه چین
که فرزند گر سر بپیچد ز دین
گنه بس گران بود و پوزش نبرد
بیامد فرستاده شوخ روی
فریدون همی بر منوچهر بر

ز مشک و ز عنبر سر خامه کرد
خداوند خوبی و پاکی و داد
نگیرد به سختی جز او دست کس
خداوند تاج و خداوند گرز
همش تاج و هم تخت شاهنشاهی
همه فرّ و زیبایی از تخت اوست
سپه برکشیدیم و جستیم کین
چه در شب، چه در هور گیتی فروز
کشیدیم و جستیم هر گونه کین
ز بی چارگی بند افسون گرفت
نمادم به جز باد در مشیت اوی
پی اندر گرفتم رسیدم بدوی
به نیرو از آن زینش برداشتم
بریدم سرش از تن بی بها
بسازم کنون سلم را کیمیا
به تابوت زر اندر افگند خوار
هیونی برافگند برسان باد
دو چشم از فریدون پر از آب گرم
بریده بر شاه ایران زمین؟
پدر را بدو مهر افزون ز کین
و دیگر که کین خواه او بود گرد
سر تور بنهاد در پیش اوی
یکی آفرین خواست از دادگر

شوخ روی: باجگر، خویشتن دار، پردل
کیمیا: نیرنگ و افسون
کین جستن: کینه ستاندن، انتقام کشیدن
کیمیا ساختن: چاره کردن
گرد: دلاور
نیا: جد پدری و مادری
هور: خورشید
هیون: اسب و شتر بزرگ
یکایک: سرانجام

آفرین خواستن: دعا کردن
برز: بلند و باشکوه
پی اندر گرفتن: به دنبال رفتن
چنان چون: آنگونه که، آن سان که
خامه: قلم
خفتان: زره
دادگر: یزدان
راست: درست، عیناً
روی برگاشتن: روی برتافتن

مأخذ

۱. شاهنامه فردوسی (از روی نسخه مسکو)، نشر محمد، تهران، ایران، چاپ دوم، ۱۳۷۸
شابک (ISBN): ۵-۳۵-۵۵۶۶-۹۶۴
۲. شاهنامه (جلد اول) از دستنویس موزه فلورانس، دکتر عزیزالله جوینی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دوم، ۱۳۸۲
شابک (ISBN): ۰-۴۷۱۴-۰۳-۹۶۴
۳. لغت نامه دهخدا (CD)، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران
شابک (ISBN): ۹-۶۰۱۰-۴۳-۰۹۵
۴. فرهنگ فارسی عمید، موسسه انتشارات امیر کبیر، تهران، ایران، ۱۳۸۱
شابک (ISBN): ۷-۰۱۳۱-۰۰-۹۶۴
۵. فرهنگ لغات و ترکیبات شاهنامه، داریوش شامبیاتی، نشر آران، چاپ اول، ۱۳۷۵
۶. شاهنامه فردوسی (CD)، نشر کانون انفورماتیک، تهران، ایران،
<http://www.kanoon.net>
۷. <http://www.farhangiran.com>
۸. <http://shahnameh.com>